

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. In te. In te est alterius peccatum tibi que nocet, vt Saulis, & Achan peccata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

Epist. 10. intelligis, quempiam peccati somno gravari, di-
 cas illud, quod Christus de Lazaro: *Lazarus o-*
mnibus noster dormit, sed vado, ut de somno excitem
illum, quia sicut, nisi Saluator ipse accessisset? a-
zaram resuscitaturus, numquam Lazarus ipse in
resuscitandus adiret, na quoque, si tu non ad eas
peccatorem, illum resuscitaturus inquam ipse
te conveniet suscitandus: Vado, inquit Chri-
stus. Cum David talis esset qualis erat, quid e-
gisset si propheta Nathan non illum adisset,
admoniturus? Ita titulum Psalmo si o præfigit
potentiali: Psalmus David, quando ius ad eum
Nathan propheta. Davidem Nathan adijt, & pro-
posita similitudine excitavit. Hoc tui est munere
is, quinimo & hoc Redemptor noster iudica-
vit, quando præceptum hoc condidit, quis
perditæ præmissit parabolam, quam ut pastor er-
rantem reduceret, non expectavit, donec illa
pastorem quæreret, est enim animal incanum,
& nisi illam pastor feculus inquirat, numquam
illa ad pastorem occurrit reducenda. Hoc quo-
que David à Deo, eademem rogabat ratio-
nem: Errans sicut ovis que perijt, quare servum
quum. Hoc tibi quoque præstandum, quem
Deus fratris tui voluit esse pastorem: Manda-
vit illis unicuique Deus de proximo suo. Vado cor-
ripi.

§. 6. In te. In te est alterius peccatum, ti-
 bique nocet, ut Saulis, & Achab pec-
 cata.

¶ **C**um sit igitur præceptum hoc à Deo ob-
 ligatorium, illud ex licemus, quatenus &
 qua sit à nobis ratione complendum, vi-
 deamus: Si peccaveris in te, frater tuus, vade, &
 corripe eum. Quomodo, ium tantum corripien-
 dus, quando peccat in me? De peccatis omnibus
 est à te corripiendus. Quomodo et go dicit: Si
 peccaveris in te? C. m. m. m. explicat e illa D.
 August. quem Princeps sequitur Theologus D.
 Thom. quod hoc verbum (Contra te) significet,
 (Contra te) Phrasi namque Hebraica, contra
 aliquem id esse dicitur, quod coram illo est, ac
 in eius conspectu. Ita enim Christus ait Apосто-
 lus: *Ne in e. s. lum, quod contra vos est: p. n. de*
 Diab. est ac si dicat quod *Contra vos est.* Bona est
 de causis hæc interpretatio verum tamen à do, quod illa
 dicitur formula loquendi nobis Saluator celestia præ-
 ceptum legere intendit documenta, quorum unum
 peccatum non minuit momenti hoc est, ut intelligas
 esse in te, quod quæcumque proximus committit sceleris,
 Tama.

Hieron. Bapt. de Lanuz. Tom. II.

sint in te, seu contra te hæc omnia. Et hoc dua-
 bus de causis? prima est communis, quam S. S.
 Pater adnectunt in illud, *Domine, non est exal-*
taum, nominatim autem D. August. in qua sicut
diximus, de corpore naturali procedendum est
ad corpus mysticum. Hoc eleganter prolata D.
Chryso. Nota hic D. Chryso. quod Apосто-
lus acriter obiurgat Corinthios quod cum ince-
stuosus hic turpiter deliquisset, qui inter illos
morabatur, nullum alicuius meroris signum
ostendissent: quod tantum illis conat hæc epi-
stola persuadere, hoc est, ut deplorent viti pec-
catum, ut se dolore conficiant tantum videntes
committi scandalum. Quid hoc expedit, inquit
D. Chryso. peccat alter, & ego eius debeo
deslere peccatum? Gemat ipse, tanti tui mis-
reus, ipse conteratur, ipse poenitentia lamen-
suscipiat: cū etiam eius fuerit actus proprius,
offensa qua Deo iniuriam introgat, sit tuo. te
eius actus proprius, sceleris tui veris do-
lor, & integra per contritionem satisfactione. Non
diffiteor, inquit D. Chryso. expedit ut ipse do-
leat, attamen tu quoque in contritione lumbo-
rum tuorum ingenisce, & tanto magis, quanto
lucidiores habueris oculos, qui videre possint
rationem, quare tui sit, altero peccante, conti-
standum. Vtique scire debes, cum sit Dei offen-
sa, peccat illud, tu quoque censetur offensa.
 Coniuncti namque sumus omnes, vellet unius
 corporis membra, & damnum quod inferitur vni
 membro, cætera sentiunt omnia, quasi pro-
 prium, est que omnibus commune membrum pe-
 riculum: idcirco debent illud omnia sentire, co-
 narique se quam primum illo liberare.

¶ **P**eccatum lepra est, quæ totum inficit corpus:
 ignis est, qui totum inflammatur, & cum unum
 apprehenderit damnum, illud dolere debet om-
 nes. & omnium est illud curare. Secundò: de-
 bent illud omnes deuitare, quod enim in aliquo
 committitur parenti familias, in omnes com-
 mittitur domesticos, omnes namque damna sunt
 illius participes, quod pater familias sustinet.
 Et idcirco dicebat Apostolus: *Quis infirmatur, &*
ego non infirmor? Etenim arbitrat, infirmata-
tem peccata super omnia si esse formidandam,
 & sicut peccatum, offensa est facta Deo quæ
 Dominus est & præcipuus pater familias, quod
 & illi in omnesque domesticos damna debent
 apprehendere, quæ hæc sequuntur infirmata-
 tem. Nota Apostolus Petrus, quod vir Sanctus
 Lot inter peccatis Deoque execrandos com-
 moratus de somitis extra modum assigretur,
 & quasi cor sibi sentire si focari: *Et ipsum Lot*
 B b b oppressum

Psal. 130. 1.
 Hom. in il-
 lud 1.
 Cor. 5.
 2. Et
 magis
 ludum
 habui-
 stis.

¶ **R**atio
 si cun-
 da:
 qua
 Deus
 est pa-
 ter no-
 ster.
 2. Cor.
 11. 2. 76

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

2. Reg.
2.7.

oppressum, à resandru inuira ac luxuriosa con-
uersatione. Cum enim attentius animo reuolue-
ret Deum tam enormibus sceleribus offensum,
qualia nefarii homines in omnem libidine ef-
fusi commitebant, sibi propriam deputabat mo-
lestiam, timebatque, ne ad omnes hæc damna
deuenirent, quæ ex his debebant emanare scele-
ribus. Exploratum est, id quod contra corporis
naturalis vnam committitur partem, contra om-
nes committi; & omnes quod vni infertur, sibi
proprium esse damnum arbitrantur. Insigne ti-
bia, seu collo tuo vulnus, omnes reliquæ partes
eius student diligenter remedio: nam si illud
negligerent, fieri posset vt malum illud omnes
inuaderet, & igne redem eximente, partes aliæ
eodem corripuntur igne, pereunt, omnesque
tandem emoriuntur. Nihil in S. Scriptura fre-
quentius, quàm ob vnius de populo peccatum,
in reliquos idem venit supplicium.

De hoc disputat D. Aug. querens quæ sub sit
ratio, cur vno peccante in multos Dei vindicta
deficiat? qua laborant culpa alij ex eo quod
alter commisit? si peccet ille, puniatur ille, verum-
tamen si non deliquerit, nulli, cur vt illi pereunt?

Ratio sit hæc: eo quod vnum omnes corpus cõ-
ponant myrtum, simile naturalij; & sicut in hoc
damnum, seu fistula seu spina, pedi intorta seu
manu, si reliquæ continuo non adsint, partis
vulnus curatura, in damnum cedat, totamque
earum perditionem: ita & in mystico. Et inde
vos vult (inquit) Dominus reddere sollicitos, quo
peccata in alijs notata corripatis, quod si mini-
me feceritis, vos pena comprehendet: idcirco
aliorum peccata in vos commissa esse iudican-
tur. Hanc ob causam D. Luc. hoc enarrans Do-
mini nostri præceptum, ait, quod velut principij

illam præmiserit ammonitionem: *Attendite vo-
bis, si peccauerit in te frater tuus. Vobis prospici-
te, vestroque damno consilite. Quid hoc Domi-
ne, num meum est detrimentum, num mea ia-
ctura, quod alter aut peccet, aut de peccato testi-
ficat? Vtique per magna, si namque proximi non
studueris sceleris emendationi: eadem te pena
conplectetur. Oh vnum crimen à Saule com-
missum; iuramenti transgressionem quod multis
præteritis: minus dederat Iosue Gabonitis, vni-
uersus pe populus adeo generali fame puniebatur,
vt per triennij nec aquæ gutta celo deciderit:
consulens enim Dominum Dauid, causamque
tantæ requirens sterilitatis, à Domino hoc re-
tulit responsum: Propter Saul, quia occidit Gabo-
nitas. Et donec integra fieret de hoc peccato sa-
tisfactio, atque illi plecerentur, ad quos hæc*

2. Reg. 21.
& 1. Par.
22.

noxa pertingebat luebat vniuersus populus. Ob
vnum Davidis crimen, quo sit perbus, & claus
nimis totius populi iustrum iniuri præcepit,
sanguineam adeo Deus in populum misit pesti-
lentiam, vt sex horarum spatio à mane vsque depere-
rent. Ob vna Ionæ refragam inobedienciã cuius
ipse solus sibi confensus erat nauis, & qui ea ve-
hebantur omnes, se va iactantur adeo tempesta-
te, quanta notum est omnibus. Singulare omnino
describit Spiritus S. Historiam lib. Iosue quam
vt talis expendunt D. Basil. ac D. Aug. Præcepit
Dominus Iosue, vt maledictam illam vitem
Hiericho flammis deuoueret exurendam coque-
modo totã traderet ignibus, vt nec atomus co-
rui, quæ illa continebantur illæsus saluusque su-
peresset: cum hoc Domini præceptum sedulus
exequitur: ecce gregarius miles Achan nomine,
laminam vidit auream, pallijque corcicum,
quæ cuncta de domo suscipiens lateenter abs-
condit: Ilico Deus incandescit adeo ferrox in po-
pulum, vt dolenda ab hostibus clade vinceretur,
multique per arua cæsi desiderarentur. Ad Deum
Iosue confugit. Quid hoc rei, quid cladis Domi-
ne? quæ hæc tam inexpectata atqueque populi
strages? non est quod mireris, respondet Domi-
nus: *Anathema in medio tui o Israel, vnus me*
grauiter offendit aliquid de Hiericho, præcepti
transgressor, suffragatus est. Quis ille Domine?
mitte iortes, & furem deteges, debitumque
mortis persoluat ille supplicij. Et factum est ita.

Prodeunt prædicti Ss. Patres, quaruntque,
quæ hæc tua Domine iustitia? delinquit Achan,
& sæuè nimis in populum animadvertis. Insuper,
etiam peccatum Achan adeo secretum, vt si
tu ipse illud non indicasses, sciri omnino non
posset. Cur igitur sic extra more plectis popu-
lũ, huius sceleris ignorantẽ, absit conscientia?
Vult vobis intimare Deus, (respondent illi) quàm
stricto vos velit coherere vinculo, quàm vnum
de altero esse sollicitum, crimen etenim vnius
ab omnibus vindex requiret, & per hoc quàm
excitatos, vt saltem in proprium vestrum lucrũ,
peccatis alienis salutare studeatis adhibere re-
medium. Adest D. Basil. *Quando Achan furatus*
est regulam illam auream, & indumentum illud,
populus delictum, & delicti auctorem ignorabat,
vsque dum ipse Dei iudicio manifeste deprehensus
fuit; & horribile illud vna cum suis omnibus e-
xitũ subijcit. Tu conijce, (monet) quid tecum sit
acturus, qui vides, qui nosti, qui fratris tui pec-
cata dissimulas, imo & in iocũ risumque conuer-
tis, spargis in publicum, nec plus facis dampni,
quàm

quam si tua nihil interesset: Si ergo aduersus eos, qui sceleris auctores consilij non fuerant, Dei uoluntatis ira adeo exarsit, quid de istis dicendum est, qui & consilij sunt, & tacentes dissimulant? Si flammam arguentur D. Chrylost. domum uideris cordis de apientem, longe licet à tua distans, toto cum ceteris accurrens molimine, flammam extincturus, ex illa saltem parte, qua tuæ damnatum domum potest imminere: si uirtum noueris pelle contagiosum, qui possit & alios eadem lue inficere, sedulo laboras studio omni curationi, ne te quoque lues inuadat contagiosa: quanto magis si uideris, quod ignis peccati proximi tui corripit animam, & pestem illam deprehendes, quæ tanto potest omnibus esse nocuum: *Domus ardente* (loquitur ipse) *quæ non leditur uini: rursus facit, quæ potest, ne ignis domum propriam dissipet.*

Hinc auxilia decem tribuum predicabat illa sollicitudo: cum enim tribus Gad & Ruben ultra Iordanem in terra sua altare erexissent, in uinum decem alie conuenerunt, & magna cautione sibi persuadentes hoc in Dei iniuriam erectum fuisse altare, suos confestim decem Principes miserunt legatos, ut tanto occurrerent damno, qui illuc cum appulissent, dixerunt. Quid hoc reu agitis in Dei contemptum, altare erigentes partietate? Huic tauro sceleris iudicamus nobis non esse consentiendum. Quod si obijciatis, quid ad uos, si in terra nostra quod animo libuerit, faciamus, respondeamus, hanc non admitti rationem: peccatum enim uestrum, nedum uobis, sed & nobis maximè cedit in detrimentum. An eius uobis non remanet memoria, quod tam grauiliter Dominum in Beelphegor offendistis & in nos iusta eius ira defecimur: *An parum uobis est, quod peccastis in Beelphegor, & usque in presentem diem macula huius sceleris in uobis permanet, multi que de populo corruerunt. An obliu estis eius quod Achan contigit in Hiericho: Nonne Achan filius Zare prateriti mandatum Domini, & super omne populum Israel, ira eius incubuit? & ille erat unus homo, atque uinum solus perisset in scelere suo. Uinum hoc Deo p' acuisse ut cum illius esset solius culpa, fuisset solius & pena: Solus perisset in scelere suo, si peccatum fuerit unius solius, quomodo pena inuoluit & alios: quia eiusdem corporis pars erat, & licet tantummodo pes sit, qui spina configitur, omnes tamen partes dolorem sentiunt nisi confestim eius omnes prouideant sanitati.*

Hinc optimè fundata manauit illi D. Pauli conceptio & comminatio facta Corinthijs, quam sepe sepius ad hanc rem expendit D. Chrylost.

Uideat quidam Corinthi corruptis moribus, & perditio luxu scondatè impurus ac incestuosus, cuius cum peccatum, ad necem uenisset plurimorum, urbis cinium, partem est, quod eius non prospicerent correctioni, insuper & nefandè scelus in familiarè traherent conuersatione, in risu argumentum, vulgique ludibrium. O mente deliros, exclamat Apostolus: fieri quis posse credat, scelus hoc nefandum in iocum, rilumque conuertatis: *Sic inflati estis, & non magis luctum habuistis?* Ergone credam, illud à uobis uideri, nec ab omnibus timeri ab omnibus deplorari? Nunquid non attenditis in uestrum hoc profuere detrimentum: *Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit; Ignoratis quod peccatum unius, integram in ruinam trahet ciuitatem, sicut modicum fermentum totam massam corrumpit: Auferite malum ex uobis ipsis.* Attendite, malum hoc malique suphicitu in uos omnes deuoluetur, & uestro licet iudicio unius sit tantummodo peccatum, commune tamen omnibus erit nocuum, quod malum est: *Auferite malum ex uobis ipsis.* O Paulè, (quærit D. Chrylostom.) quid dicis: *Alter peccauit & ego plorabo?* Plorabis utique, ac laqueo pede deducunt oculi lacrimas: *In corpore tamen si pes uulnus accipiat, huius declinans caput inclinamus.* Prospice (monet) locum quippe perdet, nisi confestim accurras curaturus: *Heu quanta nostris lugemus damna Rebus publicis, quia causas minimè consideramus. Quas non communes patimur sterilitates? quibus generalibus non grauamur ægrotudinibus? quis uirtum in uobis defectus, ex quo nos truces naso suspendant inimici, causam indagat, nec inuenit: illam ergo habeto dilucidam. Quoties tibi quod Corinthijs accidit, quod cum alicuius res ueris peccatum, illud non solum non deploras, sed rides, sed iocaris, & nedum peccatam non cortipis, sed nec cogitas quidè alterius consulere salutem: quid igitur tam acerbas stupes calamitates, tam molestas deplorat aduersitates? Torum meretur corpus, quia non curatur, nec adhibetur partium damno remedium. Hæc ergo ratio est, cur quodcumque patitur crimen, in te commissum esse perhibeat, quia in damnum uergit tuum, tibi que imputatur ad supplicium: ex quo D. Ambr. concinfectio tenè discurrit, illam expendens historiam, dum uit me David se coram Angelo in terram prostravit &c. *Ego sum 2. Reg. 24. qui peccans.**

Ho. 1. in 1. ad Corinth. Ho. 10. que est ultima de penite. Ho. 11. illud Isai. ia cap. 6. Vidi Dominum.

D. CHR.

I V. Eo quod errantes non arguimus à Deo grauius punimur.

In I. 1. 1. 7. in illud. De. factio tenè discurrit, illam expendens historiam, dum uit me David se coram Angelo in terram prostravit &c. Ego sum 2. Reg. 24. qui peccans.

